

MASTER IN EUROPEAN STUDIES

Each taught course is evaluated through continuous assessment which may include a midterm exam, a final exam, a research paper and various others assignments.

In the European Credit Transfer System, one ECTS credit equals 25 to 30 work hours. ECTS calculations are based on the estimated student workload required to achieve the objectives of a course (such as course hours, practical work, take-home-assignments, self-study and examinations).

The course *GAL 767 Cultural Hegemonies in European Space* is credited with 10 ECTS.

The average total work load is 250 hours, distributed as follows: 13 courses= 39 contact hours, student's class preparation, study time, time needed to write a paper/assignment/project, time required to prepare for and undergo written examinations (39 + 11 + 100 + 100 = 250)

Evaluation

To validate the course, the student must obtain a total score of 5/10.

- Attendance and participation 20/100
- Written work 20/100
- Oral presentation 10/100
- Final exam 50/100

ΓΑΛ 767 Πολιτισμικές Ηγεμονίες στον Ευρωπαϊκό Χώρο

Μολονότι η τέχνη είναι συνήθως ανατρεπτική, πολλές φορές εξέφρασε έναν άκρατο συμβατισμό. Υπό την εκπολιτιστική της μορφή, η επίσημη τέχνη συνδράμει βέβαια στην πολιτισμική ακτινοβολία ενός έθνους. Ωστόσο, ο ευρωπαϊκός χώρος γνώρισε αρκετές περιόδους όπου η πολιτισμική ηγεμονία, όπως την όρισε ο Antonio Gramsci, άλλοτε συνδέθηκε με την προώθηση μιας κεντρικής εξουσίας, ενός ιμπεριαλισμού ή μιας ιδεολογίας, άλλοτε θεσπίστηκε και επιβλήθηκε από ολοκληρωτικά ή αυταρχικά καθεστώτα. Η ευρωπαϊκή τέχνη, που χρησιμοποιήθηκε για να δοξάσει το θείο, τους πολιτικούς άρχοντες ή να αναδείξει την προπαγάνδα, υποστήριξε συχνά την εξουσία. Σκοπός του μαθήματος είναι να διερευνήσει τις ποικίλες μορφές τέχνης που τέθηκαν στην υπηρεσία μιας ηγεμονίας: την μνημειακή τέχνη (αψίδες θριάμβου, στήλη του Τραϊανού, ψηφιδωτό της μάχης της Ισού)· την αρχιτεκτονική του αρχαίου άστεος ή τη σύγχρονη πολεοδομία (αρχαία θέατρα και αγορές, λουτρά, ρωμαϊκούς υπόδρομους και αγορές, ολυμπιακά στάδια ή γήπεδα ποδοσφαίρου και λεωφόρους)· τα λατρευτικά οικοδομήματα όπου η θρησκεία λειτουργεί ως πρόσχημα για την επίδειξη ισχύος (ελληνικοί ναοί, γοτθικοί καθεδρικοί ναοί που βρέθηκαν στο επίκεντρο του ανταγωνισμού των ευρωπαϊκών πόλεων, ο Άγιος Πέτρος στο Βατικανό, το μεγαλύτερο θρησκευτικό οικοδόμημα του καθολικισμού) την προτεσταντική ζωγραφική που τέθηκε τόσο στην υπηρεσία της νέας πίστης όσο και της οικονομικής δύναμης της αστικής τάξης (πορτραίτα τραπεζιτών και πιστωτών)· τα μεγαλομανή σχέδια που δεν ευδοκίμησαν (*Germania*, η νέα γερμανική πρωτεύουσα του Χίτλερ)· τις αφίσες πολιτικών που προωθούν την προσωπολατρία. Τέλος, θα εξεταστούν οι καλλιτεχνικοί θεσμοί ως ηγεμονικά πολιτισμικά όργανα, όπως ο θεσμός της Βασιλικής Ακαδημίας Καλών Τεχνών του Λουδοβίκου του 14^{ου} ή το *Reichskulturkammer* (Επιμελητήριο Πολιτισμού του Ράιχ), σωματείο επαγγελματιών πολιτισμού που επέβαλε ο Γκαίμπελς προκειμένου να προωθήσει την 'άρια τέχνη'.

GAL 767 Cultural Hegemonies in European Space

Although art is generally subversive, it has also been used to serve absolute conformism. In its supposedly civilising manifestations, art – whether Pharaonic, Greek, Roman or Napoleonic – served to disseminate the image of a specific culture and/or a ‘purely’ cultural image of a civilisation. However, European history also offers many examples of the association of cultural hegemony, in the Gramscian sense, with the promotion of a dominant power, empire or ideology and with the imposition of an authoritarian or totalitarian political regime. Cultural hegemony has thus been deployed in order to glorify certain leaders, to push propaganda or even to impose a particular belief system. Thus, European art has often been on the side of the powerful.

This course examines several examples of the mobilisation of art in the service of hegemony: for example, the architecture of the city, ancient or modern (the Greek *agora*, theatres and baths; the Roman circus and forum; Olympic stadia and football stadia); civil engineering infrastructure (avenues, bridges and viaducts); religious edifices where religion serves to demonstrate power and to enable intercity competition for architectural prestige (Greek temples, Gothic cathedrals or the Vatican’s Basilica of Saint Peter, the most significant Roman Catholic edifice in Europe); protestant painting as used to promote both the new reformed faith as well as the financial power of the bourgeoisie (post-reformation portraits of bankers and moneylenders). Also relevant in this context are the plans for (unfinished) megalomaniac projects such as *Germania*, Hitler’s would-be new capital city and political posters promoting the cult of personality. Further evidence of art in the service of hegemony is provided by the instrumentalised status of certain artistic institutions: for instance, Louis XIV’s Royal Academy of Fine Arts or the corporate organisation of the Imperial Chamber of Culture (*Reichskulturkammer*), instituted by Goebbels as a means of promoting ‘Aryan art’.

ΓΑΛ 767 Hégémonies culturelles dans l’espace européen

Si l’art est généralement subversif, il a aussi très souvent été mis au service du plus grand conformisme. Dans sa version civilisatrice, l’art officiel participe au rayonnement culturel d’une nation. Mais l’espace européen a connu plusieurs moments où l’hégémonie culturelle, entendue dans l’acception d’Antonio Gramsci, a été associée à la promotion d’un pouvoir central, d’un impérialisme ou d’une idéologie, ou bien a été décrétée et imposée sous des régimes totalitaires ou autoritaires : employé à la glorification du sacré, des dirigeants politiques ou d’une propagande, l’art européen a souvent soutenu les pouvoirs en place.

Le séminaire entend explorer plusieurs formes d’art mises au service d’une hégémonie : architecture de la cité antique ou urbanisme moderne (agoras et théâtres grecs, thermes, cirques et forums romains, stades olympiques ou de football, avenues, ponts et viaducs) ; édifices du culte où la religion est un prétexte à prouver sa puissance (temples grecs, cathédrales gothiques, enjeux de compétition entre les cités européennes, basilique Saint-Pierre du Vatican, le plus grand édifice religieux du catholicisme) ; peinture protestante au service de la nouvelle foi comme du pouvoir financier de la bourgeoisie (portraits de banquiers et de prêteurs) ; projets mégalomanes inaboutis (comme *Germania*, la nouvelle capitale imaginée par Hitler) ; affiches politiques promouvant le culte de la personnalité. Enfin, les institutions artistiques seront examinées en tant qu’instruments culturels hégémoniques, telle l’institution de l’Académie royale des Beaux-Arts de Louis XIV, ou la *Reichskulturkammer*, organisation corporatiste des métiers de la culture imposée par Goebbels pour promouvoir l’art ‘aryen’.

Βιβλιογραφική επιλογή – Selected bibliography – Sélection bibliographique

- 160 αντιφασιστικές γελοιογραφίες: Μόσχα 1941-1945 [160 antifascist caricatures: Moscow 1941-1945], Athens: Pontiki Publications, 1994 [UCY Library / Closed library branch NC1570.A57 1994].
- BIMBENET Jérôme, *Film et histoire*, Paris: Armand Colin, 2007 [UCY Library / Central library PN1995.9.H5B553 2007].
- CASTRIOTA David, *Myth, Ethos, and Actuality. Official Art in Fifth Century B.C. Athens*, University of Wisconsin Press, 1992 [UCY Library / Archaeological Collection N5630.C38 1992].
- COHEN Ada, *The Alexander mosaic: stories of victory and defeat*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996 [UCY Library / Archaeological Collection NA3770.C58 1996].
- CURL James Stevens, *The Egyptian revival*, New York: Routledge, 2005 [UCY Library / electronic book PDF N6351.2.E39 C87 2005].
- FOLIN Marco ed., *Courts and courtly arts in Renaissance Italy: art, culture and politics, 1395-1530*, Woodbridge, Suffolk: Antique Collectors' Club, 2011 [UCY Library / Archaeological Collection N6915.C68 2011].
- FRANSES Henri, *Portraits of patrons in Byzantine religious manuscripts*, Montreal, UMI Dissertation Services, 1987 [UCY Library / Closed library branch ND3357.F73 1987].
- FUMAROLI Marc, *L'État culturel: une religion moderne*, Paris: Éditions de Fallois, 1991 David Lloyd and Paul Thomas [UCY Library / Central Library HM101.F95 1991].
- GRAMSCI Antonio, *Selections from cultural writings*, edited by David Forgacs and Geoffrey Nowell-Smith, London: Lawrence and Wishart, 1985 [UCY Library / Closed library branch DG575.G69A2513 1985].
- GRAMSCI Antonio, *Η Οργάνωση της κουλτούρας*, Αθήνα: Στοχαστής, 1973 [UCY Library / Central library DG442.G715 1973].
- HANNESTAD Niels, *Roman Art and Imperial Policy. Jutland Archaeological Society publications 19*, Aarhus University Press, 1988 [UCY Library / Closed library branch N5763.H3513 1988].
- HINTERBERGER Martin, "A Neglected Tool of Orthodox Propaganda? The Image of the Latins in Byzantine Hagiography". In HINTERBERGER Martin and SCHABEL Chris eds., *Greeks, Latins, and intellectual history, 1204-1500*, Leuven; Walpole, MA: Peeters (*Recherches de théologie et philosophie médiévales Bibliotheca 11*), 2011, p. 129-150 [UCY Library / Central library DF531.G74 2011].
- HOFFMANN Hilmar, *The triumph of propaganda: film and national socialism, 1933-1945*, Providence, R.I., Oxford: Berghahn Books, 1996 [UCY Library / Closed library branch PN1995.9.N36H6413 1996].
- HOWARTH David, *Images of rule: art and politics in the English Renaissance, 1485-1649*, Berkeley: University of California Press, 1997 [UCY Library / Central library N6765.H68 1997].
- LEANDER TOUATI Anne-Marie, *The Great trajanic frieze: the study of a monument and of the mechanisms of message transmission in Roman art*, Stockholm: Paul Astroms Forlag, 1987 [UCY Library / Archaeological Collection NA9370.R6L43 1987].
- LEISER Erwin, *Deutschland, erwache!: Propaganda im Film des Dritten Reiches*, Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1978 [UCY Library / Closed library branch PN1993.5.G3L38 1978].
- LINDNER Ralph, MENNICKE Christiane, WAGLER Silke [Hrsg.], *Kunst im Stadtraum-Hegemonie und Öffentlichkeit*, Dresden: DresdenPostplatz/Berlin: B-books, 2004 [UCY Library / Closed library branch N8846.G3C66 2003].
- LLOYD David and THOMAS Paul, *Culture and the State*, New York/London: Routledge, 1998 [UCY Library / Central library DA533.L72 1998].

ΜΑΣΤΕΡ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ
ΓΑΛ 767 Πολιτισμικές Ηγεμονίες στον Ευρωπαϊκό Χώρο
May CHEHAB

- MONNIER Gérard, *L'art et ses institutions en France : de la Révolution à nos jours*, Paris : Gallimard, 1995 [UCY Library / Closed library branch N72.S6M65 1995].
- PENTCHEVA Bissera V., *Icons and power: the Mother of God in Byzantium*, University Park, Pennsylvania State University Press, 2006 [UCY Library / Central Library N8187.5.P46 2006].
- PICK John *et al.* *The arts in a State: a Study of Government Arts Policies from Ancient Greece to the Present*, Bristol: Bristol Classical Press, 1988 [UCY Library / Central library NX720.P5 1988].
- ΠΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτρης, *Τέχνη και εξουσία* [Art and Power], Athens: Kastaniotis, 1985 [UCY Library / Closed library branch N72.P6R39 1985].
- TAYLOR Richard, *Film propaganda: Soviet Russia and Nazi Germany*, London: I.B. Tauris, 1998 [UCY Library / Closed library branch PN1995.9.P6T39 1998].
- TOPIC Martina and RODIN Sinisa, *Cultural Diplomacy and Cultural Imperialism: European Perspective(s)*, Frankfurt: Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, 2012 [UCY Library electronic book E744.5].
- WELCH David, *Propaganda and the German cinema 1933-1945*, London/New York: I.B. Tauris, 2001 [UCY Library / Closed library branch PN1995.9.N36W44 2001].
- WISTRICH Robert S., *Weekend in Munich: art, propaganda, and terror in the Third Reich*, London: Pavilion, 1995 [UCY Library / Closed library branch N6868.5.N37W58 1995].
- ΖΕΓΕΛΗΣ Ηλίας, *Αρχιτεκτονική και προπαγάνδα* [Architecture and propaganda], vol. 2 of *Διαλέξεις αρχιτεκτόνων στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 2001-2002* [The National Technical University's lectures on architecture 2001-2002] / Athens, NTUA, Department of Architecture: Futura, 2003 [UCY Library / Central library NA2563.D53 2003].

Ταινιοθήκη – Filmography – Filmographie

- De la Renaissance aux Lumières* [DVD] / Sceren, Centre National de la Documentation Pédagogique
[UCY Library / Central library, Multimedia DVDDOC734.REN.FFRE 2002].
- HOLLAND Agnieszka, *Europa Europa* [DVD] / Arrow Films; [London]: Arrow Films, Languages:
German. Subtitles in English, 2008 [UCY Library / Central Library, Multimedia
DVDFILM1034.EUR.FFRE].
- GLASSMAN Gary et LE GOFF Christine, *Les secrets du Parthénon* (Premier prix au Festival
International d'archéologie 2008 à Rovereto), Producteurs: ARTE France, Telfrance,
Providence Pictures, PAL - Zone 2 / Coul. / Dolby Digital Stéréo. Langues audio: français, allemand,
durée film: 78 min, durée totale du dvd: 120 min.
- KRILLOVS Peteris, *Klucis: The Deconstruction of an Artist* [on Soviet propaganda] (Réalisateur: Peteris
Krilovs, Scénario: Pauls Bankovskis, Chef opérateur: Andris Prieditis, Musique: Arturs
Maskats, Son: Andris Barons, Montage: Julie Vinten, Producteur: Uldis Cekulis, Une
coproduction Vides Filmu Studija (Lettonie) / Dd studio (Lettonie), Vivement Lundi !
(France) / ERT (Grèce), avec la participation de Planète / YLE / RAI Sat / TV Rennes 35
/ LTV / ETV / LRT, 2008).
- RIEFENSTAHL Leni, *Triumph des Willens*, Belgique : Hot Town Music – Paradiso. First released in
1935. Languages: Original German version. Subtitles in English, French, Dutch, 2004
[UCY Library / Central library, Multimedia DVDDOC401.MYS.LIBR].
- Τα μυστικά της αρχαίας Αιγύπτου*, BBC, Athens: Καθημερινή [Kathimerini], Languages: English, Greek,
2006 [UCY Library / Central library, Multimedia DVDDOC401.MYS.LIBR].